

Verksamhetsberättelse 2021

Alltid på barnens sida

RBU arbetar för att alla barn och unga med rörelsehinder ska ha ett fullgott liv med villkor som är likvärdiga med andras. I RBU samlas barn och unga med funktionsnedsättning och deras närstående.

Vi kämpar för att varje individ ska kunna maximera sitt liv – inte förrän det målet har uppnåtts kommer vi att känna oss nöjda. Det här gör vi genom att driva frågor, påverka politiker, informera och förändra attityder.

Intressepolitiskt påverkansarbete

Fortsatt fokus på LSS och personlig assistans – och coronapandemin

RBU har under flera år försvarat LSS och rätten till personlig assistans. Under 2021 har det intressepolitiska arbetet haft fortsatt fokus på assistansfrågan, men även på andra frågor som varit viktiga för RBU:s medlemmar. Kampen om rätten till personlig assistans har behövt dela plats med bland annat skola, hjälpmedel, bilstöd – och nu också covid-19.

Coronapandemin har pågått under året, liksom år 2020, och krisen har dominerat all nyhetsrapportering. Frågor som inte varit direkt kopplade till viruset och pandemin har haft svårt att ta utrymme i samhällsdebatten.

En fråga som RBU fått driva i och med coronavirusets framfart är att personal som möter barn med omfattande funktionsnedsättningar ska prioriteras för vaccin. Det här lyftes i en debattartikel i Aftonbladet. Dessutom har RBU framfört synpunkter till Coronakommissionen om hur uselt myndigheterna hanterat barnperspektivet under pandemin. Barn med mycket omfattande funktionsnedsättningar har helt glömts bort och försiktighetsåtgärder har saknats.

På initiativ av RBU har en debattartikel om rätten till hjälpmedel publicerats i Aftonbladet. Hela 30 organisationer ställde sig bakom, däribland arbetsterapeuterna och sjukgymnasterna.

RBU har ställt sig bakom ett gemensamt 73-punktsprogram om arbetsmarknadspolitiken som Funktionsrätt Sverige tillsammans med ett tiotal förbund har arbetat fram. Programmet lämnades över till arbetsmarknadsministern i juni och tar bland annat upp sysselsättningsnivån hos unga med funktionsnedsättning, övergången från skola till arbete och andra viktiga frågor för RBU:s ungdomar på väg ut i vuxenlivet.

Trafikverket har under året haft i uppdrag att redovisa till regeringen hur det statliga bilstödet kan stärkas och effektiviseras. RBU har i kontakter med Trafikverket förmedlat erfarenheter från medlemmar i frågan och givit förslag till förbättringar. Många medlemmar vittnar om att rätten till bilstöd har försämrats kraftigt och att det idag fungerar uselt.

Exempelvis går det inte längre att få bidrag från Försäkringskassan till specialanpassade bilbarnstolar avsedda för barn med funktionsnedsättning. RBU har givit in en skrivelse till Socialdepartementet med kopia till Infrastrukturdepartementet med krav på att regelverket måste ses över.

RBU har deltagit i en heldagsworkshop på Unicef med övriga civilsamhällesorganisationer om alternativrapporten till FN om Barnkonventionen samt medverkat i ett samråd med civilsamhällesorganisationer om Agenda 2030 och barns rättigheter.

Remisser och remissvar

Den statliga utredningen Stärkt personlig assistans har haft i uppdrag att lämna förslag om stärkt rätt till personlig assistans för tillsyn, egenvårdsinsatser och föräldraansvar. RBU har suttit med som expert i utredningen och således haft möjlighet att medverka i arbetet. Bland annat har RBU haft starka åsikter om föräldraansvaret.

RBU hade verkligen önskat att utredningen orkat gå ännu längre och helt avskaffat begreppet föräldraansvar. Föräldrar till barn med omfattande funktionsnedsättningar tar ett ofattbart stort ansvar och genom att ansöka om assistans uppfyller man det som i lagens mening utgör föräldraansvaret.

Det som utredningen föreslår om föräldraansvaret är dock ett stort steg i rätt riktning. I ett remissvar till regeringen har RBU framfört att utredningens förslag är betydligt bättre än de eländiga förhållanden som råder idag och därför tillstyrktes också utredningens förslag. Genom att införa ett schablonavdrag för föräldraansvar som är kopplat till barnets ålder kommer vi att slippa se den sörja av rättsosäkerhet, godtycke och rena lagbrott som präglat mycket av beslutsfattandet när det gäller barns rätt till assistans.

Gemenskap

Omtyckt lägerverksamhet

Riksförbundets läger är en uppskattad del av RBU:s verksamhet sedan många år. På grund av covid-19 var det länge osäkert om och hur det skulle bli med sommarens läger. Under sommaren fanns det, trots vissa restriktioner, förutsättningar att genomföra de efterlängtrade sommarlägren fysiskt. Lägren arrangerades i samarbete med Stiftelsen Valjeviken.

På Mättinge hölls två ungdomsläger och ett familjeläger. Ungdomslägren med inarbetade teman Musik och Prova på Fritid/Äventyr begränsades av restriktionsskäl till 11 deltagare per läger. Till familjeläget bjöds 8 familjer in och totalt deltog 34 familjemedlemmar.

Utöver de fysiska lägren har RBU arbetat vidare med att utveckla det digitala lägerspåret. RBU har där hittat en ny målgrupp (och nya medlemmar) för verksamhet på distans. I samarbete med Funkibator erbjöds tre digitala ungdomsläger med ämnen som Media, Livet och Träffa experterna. Sammanlagt deltog 45 medlemmar på de digitala lägren.

Tack vare full finansiering med bidrag från Stiftelsen Sunnerdahls Handikappfond har RBU kunnat erbjuda medlemmarna allt detta till extra låga avgifter och utan någon egen subventionering genom avsatta förbundsmedel.

Digitala ungdomsträffar

Under både vår och höst har medlemmar från 13 år och uppåt erbjudits kostnadsfria digitala samtalsträffar. Dessa hölls vid 16 tillfällen och lockade totalt 174 deltagare. Bland teman för träffarna fanns Annorlunda och speciell, Hästsnack och Om att bli vuxen. Även detta har möjliggjorts genom stöd från Stiftelsen Sunnerdahls Handikappfond.

RBU-dagen 2021

Många av medlemmarna i RBU tillhör riskgrupp och har varit extra hårt utsatta under pandemin. I augusti kunde man äntligen bryta isoleringen och träffa andra medlemmar på den stora familjedagen i nöjesparken High Chaparral i Småland. Totalt deltog 605 barn, vuxna och ledsagare som tillhörde RBU. Det blev en småregnig men enormt lyckad dag.

Stort tack till alla deltagare och till Thule som gjorde dagen möjlig!

Den årliga utmärkelsen Guldrullen

2021 tog RBU Umeå emot utmärkelsen Guldrullen med motiveringen:

”Genom att tänka utanför boxen har RBU Umeå lyckats anordna digitala, nationella manifestationer för LSS/personlig assistans, samt roliga aktiviteter såsom digitala musikquiz. Föreningens nyskapande och generösa sätt att se på samverkan och bjuda in RBU:s distriktsföreningar runt om i landet, kan ses som ett föredöme och ett fint initiativ som bidrar till att föra RBU-medlemmar över hela landet samman”.

Guldrullen är ett årligt pris som delas ut till en fysisk eller juridisk person som på ett förtjänstfullt sätt under senaste kongressperioden verkat för att förbättra villkoren för barn och unga med rörelsehinder och deras familjer. Pristagaren ska vara medlem i RBU och kan vara en enskild person, en medlemsförening eller en verksamhet inom RBU.

Kunskap

Barnkonventionen, LSS och funkisaktivism

RBU-forum genomfördes i år digitalt med kunskapshöjande föreläsningar om barnkonventionen, barnkonsekvensanalyser, funkofobi. Som avslutning föreläste vinnaren av Stora RBU-priset Pär Johansson från Glada Hudik-teatern.

I anslutning till den internationella funktionshinderdagen i december arrangerades en digital temavecka om funkisaktivism. Det var en vecka fylld av livesända föreläsningar via både Instagram och Facebook med externa gäster som berättade om sin aktivism. Veckan avslutades med att RBU:s ordförandeklubba lämnades över från Maria Persdotter till Johan Klinthammar i livesändning.

RBU:s förbundsordföranden Maria Persdotter har medverkat vid ett antal årsmöten ute i våra distrikt och då föreläst om LSS och RBU:s intressepolitiska arbete.

Externa arrangemang

RBU:s förbundsordförande har bland annat föreläst för Moderaterna i riksdagens socialutskott samt föreläst och deltagit i panelsamtal på en konferens arrangerad av Unga örnar.

På familjedagen i augusti totalt dominerades High Chaparral av spralliga RBU:are som vaskade guld, åkte tåg genom vilda västern, rånade banker, klappade hästar och sköt knallpulverpistol.

Särskilda händelser under året

Covid-19

Coronavirusets framfart i Sverige har dominerat även under 2021 och förstås haft stor inverkan på hela RBU:s verksamhet. Det har inneburit att de allra flesta möten och arrangemang, med vissa undantag, har skett digitalt och att det varit svårt för organisationen att fullt kunna fortgå som normalt. Förbundsstyrelsen har fortsatt arbeta hemifrån i så stor mån som möjligt och RBU:s föreningar har också fått anpassa sin verksamhet efter den rådande situationen.

Johan Klinthammar ny förbundsordförande

Maria Persdotter avgick under hösten som förbundsordförande efter sex och ett halvt år. Under Maria Persdotters ledning kämpade RBU stenhårt för LSS och rätten till personlig assistans och vann också flera viktiga segrar. Vice förbundsordförande Johan Klinthammar har sedan december tagit över rollen som förbundsordföranden.

Härutöver består styrelsen av följande ordinarie ledamöter: Anne-Lie Jordansson, Jörgen Carlsson, Catrin Marklund, Jan Myhrman, George Rocksten, Mikael Wångmar samt Maria Norrman. Suppleanterna i styrelsen består av Gisela Anderholm Hansson, Andreas Rung samt Therese Lagerman.

Ny medlemskategori: RBU Supporter

I oktober lanserades den nya medlemskategorin RBU Supporter. Många står bakom de frågor RBU driver, men känner inte att man tillhör den typiska målgruppen för medlemskap. Supportermedlemskapet är ett nytt sätt för den som enkelt vill vara med och stötta kampen för ett rättvist samhälle.

Ny kapitalförvaltare

RBU har under året givit en ny kapitalförvaltare i uppdrag att förvalta RBU:s totala kapital samt beslutat att anta en ny placeringspolicy.

Verksamhet

Distriktsföreningar och lokalföreningar

RBU bestod den 31 december 2021 av 36 medlemsföreningar, varav 24 distriktsföreningar och 12 lokalföreningar. Lokalföreningen RBU Gävle är fortsatt förklarad vilande.

Kansliet

RBU:s förbundskansli, som stöttar riksförbundets och distriktens arbete, har följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer och arbetat hemifrån till stor del. För att möjliggöra detta har arbetet behövt anpassas, med digitala verktyg för kommunikation och onlinemöten.

Under året har kansliet tillsammans med förbundsstyrelsen påbörjat arbetet med att utveckla medlemsförmånen Fråga juristen. Målet är att kunna ge utökad service till fler medlemmar då RBU ser ett behov hos många medlemmar att kunna få mer hjälp i juridiska frågor. Frågor till juristen har under året bland annat handlat om aktivitetsersättning vid förlängd skoltid, skolplikt och vitesföreläggande, bilstöd, bostadsanpassningsbidrag samt rätt till korttidsvistelse enligt LSS.

Arbetsgrupper för utveckling av verksamhet

Under året har styrelsen tillsatt nya arbetsgrupper bestående av styrelseledamöter samt kanslipersonal. Bland dessa finns arbetsgruppen Juridik, som påbörjade sitt arbete med att utveckla verksamhetsområdet, samt arbetsgruppen Intressepolitik, som bland annat arbetat med frågor inför den kommande valrörelsen. Ytterligare två arbetsgrupper har varit verksamma under året. Dessa är arbetsgruppen Insamling samt arbetsgruppen Medlemsrekrytering/Verksamhetsutveckling.

Kommunikation

Rörelse

Medlemstidningen Rörelse utkom under året med sex nummer. Varje utgåva har haft ett fördjupande tema. Aktuella teman var fritid, framtid, semester, arbetsmarknad, LSS och barnens röst. Margaretha Holmqvist har under året varit redaktör. Graffoto AB har svarat för den grafiska formgivningen och Norra Skåne Offset AB har anlåtats som tryckeri. Annonssäljare har varit Bengtsson och Sundström Media.

Digitala kanaler

RBU har under året fortsatt arbetet med att utveckla och öka den digitala närvaron. Tonvikt har legat på RBU:s nystartade Instagramkonto och den nylanserade webbplatsen. I slutet av 2021 hade Instagramkontot 703 följare och rbu.se hade besökts 27 101 gånger från unika enheter (att jämföra med 21 748 året innan). RBU är också aktiva på Facebook, Twitter, och LinkedIn.

Två nya affischer för rekrytering

Nytt informationsmaterial för ökad synlighet och medlemsrekrytering har tagits fram. Materialets budskap är "Vi tar kampen för ditt barns rättigheter" samt "Vi föräldrar behöver varandra" och har via RBU:s distrikts och lokalföreningar spridits på habiliteringar och andra strategiska platser.

Samarbeten och insamling

Företagssamarbeten och andra insamlingsvägar

Det mycket glädjande samarbetet med Thule har fortsatt under året. Med stöd av Thule arrangerades bland annat en fototävling på temat "Alla har rätt till ett aktivt liv". Thule bidrog med fina priser till tre vinnare samt att varje pristagare vann 10 000 kr till sin distriktsförening.

Det treåriga samarbetet med ICA Maxi Region Öst har löpt på, men på grund av pandemin har de gemensamma insamlingsaktiviteterna tyvärr fått skjutas upp.

RBU har erhållit 50 000 kr från Hugos stiftelse, vilket är fantastiskt uppskattat. Mikael Nordmark, som startat stiftelsen och anordnar loppet Glädjeruset, besökte kansliet och överlämnade checken. Tidigare i år har förbundsordföranden Maria Persdotter deltagit i loppet.

RBU har också fått gåvor och testamenten samt mottagit insamlingar som privatpersoner startat via Facebook.

RBU Barnhjälpen Tanzania

RBU driver sedan många år ett projekt för att bygga upp och stötta en föräldraförening för barn och unga med ryggmärgs-bråck/hydrocefalus i Tanzania. Projektet drivs via MyRight och av en grupp ideellt engagerade RBU:are. Medel har samlats in till inköp av hjälpmedel samt till uppförande av ett "House of hope". Under 2021 har 64 000 kr i minnesgåvor skänkts till Barnhjälpen Tanzania.

Andra samarbeten

RBU har under 2021 varit medlem i Nätverket för Barnkonventionen, MyRight, CP Norden, IFSBH, ABF, regeringens barnrättsdelegation, Mobilitetscenter, Giva Sverige, DRDS (Disability Rights Defenders Sweden) samt Ideell Arena.

Ekonomi

Långsiktigt hållbar ekonomi

RBU arbetar för en långsiktig stabil ekonomi med mål om att intäkterna ska matcha kostnaderna. Under året har arbetet mot en ekonomi i balans fortsatt och förbundsstyrelsen har fokuserat på att ta fram en modell för styrelsen i syfte att kunna styra hur förbundets resurser används så effektivt som möjligt.

2021 budgeterades för ett underskott om knappt - 600 000 kr, utifrån att även 2021 planerades utifrån en digital verksamhet. Utfallet blev ett överskott på drygt 900 000, en positiv differens på + 1 500 000 kr. Därmed är RBU:s kassa stärkt till 3 800 000 kr för de närmaste årens verksamhet. Dessutom har ny kapitalförvaltare realiserat kapitalvinster på 4 700 000 kr vilket tillförts RBU:s sparkapital.

Vi tackar våra samarbetspartners för ett gott samarbete under 2021:

RBU:s vision

Ett rättvist samhälle och ett utvecklande liv för barn och unga med rörelsehinder.